

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm || Vitae aulicae

Schopper, Hartmann

Francof. Ad Moen., 1584

VD16 R 1015

Capvt XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70432)

Cūta fallaces isti homines in nos mētiun-
tur, ne statim languescamus, aut animum in-
fringi debilitariq̄ue patiamur. Dummodo e-
nim factum ipsum deitemus, mendacia per
se euanesūt: Et vis tanta veritatis est, vt con-
tra hominum ingenia, calliditatē, solertiam
facile se per seipsam defendat.

Mendacia
per se eva-
nescunt.
Veritatis
vis quātis.

CAPVT XVI.
ARGVMENTVM.

Dum puro Vulpes malef.icta fatetur amico,
Nequitiam pulchrè dissimulare solet.
At licet occultent homines sua crimina mūdo, "
Nulla tamen poterunt facta latere Deum, "

Cum liberis charissimis
Vt rem, domumq̄; coniugi
Laboriosa credidit:

Vulpes ait Greninckio:
Amice te velim mei
Doloris esse conscium.
Ad funus atrum pergere
Et fata me scis aspera.
Nam multa feci turpia,
Qua diffiteri non licet.
Proinde quæso crimina
Iam confitentis audias.
Non perferam diutius
Onus malorum grandium,
Tibiq̄; cuncta conquerar.
Et spero, quod confessio
Crudelitatē impia
Eritq̄; vitæ sordida
Salubris expiatio.

Reinike al-
loquitur a-
micum.

Reinike
vult pœni-
tentiam a-
gere.

Confessio
criminum
expiatio.

Dilecte frater Reinike

Vrim.

Grimhar-
 dus dicitur
 aliâs Gre-
 ninckius,
 item Grim-
 hart.

*Grimhardus inquit, gaudeo
 Vita prioris impias
 Deslere te fallacias.
 Nam tempus est et exmas
 Cutem malam & sulpecula,
 Novosq; mores induas,
 Agasq; pœnitentiam
 Vita prioris optimam.*

*Quod si fidem dabis mihi
 Te nolle fraudes amplius,
 Dolos, rapinas, machinas
 Latronis astu persequi,
 Dirasq; cades omnibus
 Vitare peius anguis,
 Casteq; velle viuere:
 Iam mille conscientia
 Te liberabo vermis.*

*Tum confitetur Reinike
 Exorsus istis vocibus.
 Primo fateri cogimur,
 Magnis quod omnes bestias
 Affecerim molestijs.*

I. *Quapropter illis supplico,
 Dignentur & remittere:
 Et pœnitenti parcere.*

II. *Sic nuper Vrsam duximus
 Lethale mellis in forum,
 Plagis & bi miserrimè
 Exceptus est grauissimis,
 Vt mella felle lurido
 Amariora diceret.*

III. *Adhac in antiquissimo*

Catum docebam credulam,
 Captare mures horreo.
 Ad vsq; crudelissimum
 Incauta venit carcerem,
 Colloq; vincla perferens,
 Secata multo verbere,
 Et haust. a plagis millibus,
 Fuitq; penè mortua.

Sed multa feci talia
 Qua propter angor pectore,
 Fecisset a det omnia,
 Et criminum me pœnitet,
 Feramq; pœnitentiam
 Quam das, licet grauis sim. am.

COMMENTARIA.

PARENTES liberis suis curam adhibebunt
 maximam, vt liberaliter honesteque edu-
 cētur, bonisq; moribus & disciplinis ad lau-
 dables inflammentur virtutes. Ab ineunte
 igitur pueritia, quia consuescere multum est,
 non verbis solū, verū etiam verberibus
 moderatè castigandi erunt, aliàs enim in glo-
 rios ignobilesq; cū ignominia & dedecore nu-
 trient liberos. Hinc est, quod Salomō inquit:
Est otium, virg. genitor quem negligit odit:
Sed quem mater amat, cadere sœpè solet.

I.

*Quo semel
 est imbuta
 recens, for-
 uabit odo-
 rem Teste
 diu.*

Prouerb.
 cap. 13.

Proinde ab initio ætatis dum molles anni
 patiuntur, à parentibus præceptoribusq; ob-
 iurgandi, & honestiora ad virtutum officia
 compellendi esse videntur. Hoc qui negligūt,
 eosq; ad arbitrium errare & vagari patiūtur,

E 6 hi

hi liberis suis anfas dant, vt omnium scelerum libidinumq; maculis notatissimi, omnes fe-
dissima turpitudinis notas, nonnunquam
etiam ipsam subeant carnificinam. Quam-
obrem quonia praestat flere liberos quam pa-
rentes, nemo filium tam perditè amet, vt in plo-
rando omnem illi libertatem licentiamq; cō-
cedat, eumq; flagitiosis libidinib. sceleribusq;
deprauata quadam cōsuetudine assuefaciat.

II. *Innocens non curat accusatio- nes.* Rectè dicitur, *conscientia mille testes* qui enim se reum agnoscit, plus alio innocente expauescit: Integer autem vitæ scelerisq; pu-
rus accusationes etiã grauisimas parui pen-
dit, seq; innocentia sua, vitæq; integritate cō-
solatur, nam secundum Poetam,

Quid. *Confesa mens recti summa mendaciaridet.*

Et hinc animaduertere licet, quod nullum scelus aut flagitium perpetuò celeri occul-
tariq; possit. Auctor enim sceleris ipsemet terrore conscientiae impulsus, aut temeritate
quadam, seu iactatione delictum suum ne in-
cognitū perpetuò lateat, patefacere cogitur.

III. *Confessio exacta aut fucata in- utilis.* Omnes, quos scelerum suorum poenitet, cōmissa Deo optimo Maximo confiteantur, ipsius gratiam supplici oratione aucupantes, quoad vitæ turpitudinem, scelerumque ma-
gnitudinem continentia & integritate emen-
dare possint: hæc nisi intimo ex animo fiant, absolutio à confessione nihil dissidet.

Superstitiosa enarratio peccatorū super-
uacanea est, & ea tantum quibus conscientia potissimum grauatur, vulnera indicasse suf-
ficet.

fic. Deus enim si confessa saltem delicta re- *Supersti-*
mittere velit, quis illis erroribus, quos oblitus *uosa nar-*
in pueritia es, quis cogitationibus prophanis, *ratio in cō-*
quas recordari, aut in memoriam reducere *fitendo su-*
non licet, veniam dabit? Præterea cruciatus *peruaca-*
& remorsus perpetuos tua cōscientia sentiet, *nea est,*
semperq; te labes aliquas negligenter præter-
iisse, & in recitatione omisisse cogitabis. Pro-
inde confitere Deo ex animo peccata tua, &
aperi cogitationes tuas, id pluris est, quam si
propriū scribam errores tuos annotantem
aleres, aut te magis numero peccatorū, quam
seueritate confessionis excruciares.

CAPVT XVII.

ARGVMENTVM.

*Plura inuenturis recitat commissa pro cæcis,
Occurris Vulpes insidiosa dolis,
Iudice supremo coram confessio pura
Optima peccantis sit medicina viri.*

Quod cuncta si recogitem
Heu mille fraudes edidi,
Gallumq; nuper regium
In maximas angustias,
Grauemq; cladem compulsi.
Crudelisi sengerinio
Iniurias tot intuli.

*Me namq; lustris temporis
Vnius antelubrica
Abbatiss Elemarij*

*Pergit in
cōfessione
Reinike.*

*Naratio
de Lupo.*